

2,38,37. 4,24,37. 26,7. 43,24. अस्मत्स° MBH. 3,2242. 11925. R. 6,62, 9. आश्रमस्य MBH. 1,2993. 8083. 4,154. सु०. 4,106,10. समा° MBH. 4, 297. 12, 4289. MĀRK. P. 22, 13. 17. — γ) hin — zu: गत्वा तस्य स° BRAHMA-P. in LA. (III) 83, 2. — d) loc. α) in der Nähe KĀTJ. ÇR. 7, 9, 25. R. 1,9,29. mit einer Ergänzung im gen. oder im comp. vorangehend in der Nähe von, neben, bei, in Gegenwart von: तस्याः समीपे तु नलं प्रशशांसुः MBH. 3,2087. 2416. R. 2,26,24. fg. कथं सपत्न्या वत्स्यामः स° 66,19. ÇĀK. 39,13. Spr. (II) 6704. मत्स° ÇĀK. 29,7. अग्राम् M. 2,104. RĀĒA-TAR. 1,106. आकृवनीय° KĀTJ. ÇR. 24, 5, 35. VARĀH. BRH. S. 44,13. VER. in LA. (III) 5, 9. — β) zu — hin: पासि पितुः स° R. 4,22,37. PAÑ-ĀT. 81,17. 83,25. VER. in LA. (II) 7,8. 19,8. मित्र° गत्वा 9,6. — e) am Anf. eines comp. = समीपे in der Nähe: समीपावसित angesiedelt KĀTJ. ÇR. 8,9,9. Vgl. समीपग u. s. w.; in समीपगमन u. s. w. auch = समीपम् — II) zeitlich: सुसमीपरागा adj. in ganz kurzer Zeit —, sehr bald Zuneigung zeigend VARĀH. BRH. S. 78,15. संधिवेलासमीपम् um die Zeit der Dämmerung GOBH. 3,10,14. समीपतो जयः steht nahe bevor VARĀH. BRH. S. 93,8. °समीपे um die Zeit LĀTJ. 3,4,21. 23. — Vgl. समीप्य.

समीपकाल m. zeitliche Nähe P. 8,1,7, Schol. — Vgl. समीपदेश.

समीपग adj. (f. स्त्री) in der Nähe befindlich, danebenstehend MBH. 4, 451. R. 3,35,42. 4,9,62. Spr. (II) 4672. KATHĀS. 20,135. 23,1. 35,124. die Ergänzung im gen. 16,23. 69,145. 123,228. MĀRK. P. 57,11. LA. (III) 88,12. im comp. vorangehend JĀĒN. 2,73. ÇĀK. 82,8, v.l. MĀRK. P. 99,6.

समीपगमन n. das in-die-Nähe-Gehen, Herantreten TRIK. 3,3,292. das Hingehen zu (gen.) R. 5,58,17.

समीपज्ञ adj. (f. स्त्री) 1) in der Nähe wachsend: गुल्मान्पथस्तस्य °ज्ञान् MBH. 1,5884. — 2) auf die Nähe bezüglich u. s. w.: न मे ऽस्ति सुग्रीव-समीपज्ञा गतिः so v. a. ich darf nicht in die Nähe von S. kommen, — vor seine Augen kommen R. 5,14,69.

समीपता (von समीप) f. Nähe: परमेस्वर° SARVADARÇANAS. 92,4.

समीपदेश m. örtliche Nähe P. 8,1,7, Schol. — Vgl. समीपकाल.

समीपनयन n. das Hinführen zu (gen.) ÇĀK. 71,13.

समीपवर्तिन् adj. = समीपग RT. 1,16. MĀRK. P. 74,24. HIT. 29,16. die Ergänzung im gen. Spr. (II) 2146. PAÑĀT. 167,6.

समीपस्थ adj. dass. R. 2,82,20. 3,50,15. 4,1,6. Spr. (II) 2906. fgg. VARĀH. BRH. S. 33,89. 54,9. RĀĒA-TAR. 6,280. die Ergänzung im gen. MBH. 12,4258. R. 1,4,43. im comp. vorangehend 2,29,6. RĀĒA-TAR. 4, 704. nahe bevorstehend: मृत्यु Spr. (II) 2349.

समीपी (von समीप) adv. in Verbindung mit अस्, भू in die Nähe kommen, mit कर in die Nähe bringen P. 5,4,50, VĀRT. 3.

समीभू (2. सम + 1. भू) sich gleich stellen: वाचि पथि शय्यायामासन इति °भवतो (sc. प्रूढस्य) दण्डताडनम् ĀPAST. 2,27,15. °भूत in eine gleiche Lage gebracht: दंपत्योः पार्श्वसंस्थयोः °शरीरयोः Spr. (II) 119. gleich gemacht (an Gewicht): प्रतिमान° JĀĒN. 2,100. gleichgültig geworden: दृष्टि Spr. (II) 5202.

समीप्य (von 2. सम), °पते für gleich gelten bei (instr.): असमैः समीप्य-मानः समैश्च परिकीयमाणस्तकारः Spr. (II) 762.

समीप्य adj. von 2. सम gaṇa गृह्णादि zu P. 4,2,138. — Vgl. विषमीय.

समीर gaṇa संकाशादि (hier vielleicht fehlerhaft für शमीर) zu P. 4,

2,80. m. 1) = समीरणा Wind (auch im Körper) AK. 1,1,1,58. H. 1106. HALĀJ. 1,76. MBH. 10,562. ÇĪC. 4,54. मलय° Glt. 4,2. KHANDOM. 118. Spr. (II) 2000. 5708. Z. d. d. m. G. 27,63. RĀĒA-TAR. 1,205. 2,86. SĀH. D. 19,18. PRAB. 80,4. BHĀG. P. 5,6,9. 8,21,2. 24,36. SUÇR. 2,341,5. ÇĀRĀṄG. SAṀH. 1,7,31. PAÑĀKĀR. 3,1,20. — 2) pl. N. pr. eines Volkes MBH. 6,360 (VP. 191). मसीर ed. Bomb. — Vgl. सामीर्य und शमीर.

समीरण (vom caus. von ईरु mit सम्) 1) adj. a) in Bewegung —, in Thätigkeit versetzend: पञ्चेन्द्रिय° (मनस्) MBH. 12,13605. — b) anregend, befördernd: मद° (पान) MBH. 7,4345. HARIV. 5761. बल° (पान) R. 6,37, 79. — 2) m. a) Wind (auch im Körper) AK. 1,1,1,58. H. 1106. an. 4, 90. MED. η. 111. HALĀJ. 1,76. MBH. 3,11998. 4,1903. HARIV. 12787. R. 2,94,14. RT. 2,17. RAGH. 6,26. KUMĀRAS. 1,8. MĀLATĪM. 148,20. VARĀH. BRH. S. 46,46. KHANDOM. 56. KATHĀS. 67,101. VERZ. d. Oxf. H. 106,a,8 (am Ende eines adj. comp. f. स्त्री). SĀH. D. 113,6. PAÑĀKĀR. 1,9,29. SUÇR. 1,148,19. 182,11. 219,12. 2,20,3. 361,6. der Gott des Windes MBH. 3, 10257. BHĀG. P. 8,11,1. PAÑĀKĀR. 1,11,31. — b) ein Reisender H. an. MED. — c) Majoran oder eine ähnliche Pflanze AK. 2,4,2,59. H. an. MED. — 3) n. das Schleudern: अत्र° MBH. 8,4284. das in-Bewegung-Versetzen: वायुशरीरसमीरणात् dadurch dass der Wind im Körper eine Bewegung verursacht TS. PRĀT. 2,2.

समीषत्ती (partic. praes. von ईष् mit सम्) f. N. einer Vishtuti LĀTJ. 6,2,22.

समीक्ष्ण (von ईक्ष् mit सम्) adj. der sich Etwas angelegen sein lässt u. s. w.: Vishṇu MBH. 13,6996.

समीक्षा f. das Streben, Begehren, Verlangen nach: रतिभोगार्थं SĀH. D. 352. समीक्षा तद्भावबोधमभितः पुरुषस्तनेति PRAB. 98,15. परलोक° Spr. (II) 2978. स्वपौरुष° UĒĒVAL., UNĀDIS. Einl. 7. भगवद्गाराधन° BHĀG. P. 5,8,27. अर्थकाम° KULL. zu M. 2,13. Herzustellen ist समीक्ष्या für समीक्ष्या (= दर्शनेच्छ्या NILAK.) MBH. 3,8247 = 13,752 und für समी-च्छ्या 12,9363.

समु ein Metrum von 76 Silben Ind. St. 8,107. — Vgl. संमु.

समुत्तण (von 1. उन् mit सम्) n. das Besprengen, Begießen MĀLATĪM. 48,18 (सम्मुत्तणा gedr.).

समुख (2. स + मुख) adj. beredt H. 346. HALĀJ. 2,219.

समुचित s. u. उच् mit सम् in den Nachträgen. In der Bed. passend, angemessen auch R. 6,95,53. gewohnt an (gen.) MEDH. 94.

समुच्चय (von 1. चि mit समुद्) m. = समाहार AK. 3,3,16. H. 1524. = संपद् TRIK. 3,3,213. 1) das Gesamte: अष्टादश सक्त्राणि संख्या च्च-स्मिन्समुच्चये SUÇR. 1,44,9. सर्वोपमद्रव्य° KUMĀRAS. 1,50. तपोः (पत्नयोः) समुच्चयो मासः BHĀG. P. 3,11,11. राजनीतिः KATHĀS. 34,189. राजनीति° KĀN. 2 in Monatsberr. d. k. pr. Ak. d. Ww. 1864, S. 407 (bei HARB. fehlerhaft समुच्छय). — 2) das Auch, das Sowohl-als-auch (im Gegens. zu विकल्प das Entweder-oder): ऋतुनक्षत्रतिथीनामयं समुच्चयः hier hat man sowohl die Jahreszeit, als das Sternbild und den Wochentag KULL. zu M. 3,273. अपिशब्दः अत्रपासमुच्चयार्थः um anzudeuten, dass auch अत्रपा gemeint sei, Comm. zu KAP. 1,60. zu TS. PRĀT. 15,7. चेति समुच्चयार्थः Nir. 1,4. AK. 3,4,22 (28), 2. अत्रिय समुच्चये 10. P. 1,4,96. इदं चेदं चेति समुच्चयः SUÇR. 2,560,8. समुच्चयस्तुत्यार्थानां विकल्पो